

Данашњи дан свет обележава као Дан победе у Другом светском рату, а Европа и као свој дан.

Други светски рат у Европи окончан је 9. маја 1945. године, када је нацистичка Немачка потписала капитулацију.



Наиме, у Берлину је нешто после поноћи 8. маја, односно првих минута 9. маја 1945. безусловну капитулацију Немачке потписао фелдмаршал Вилхелм Кајтел.

У име Совјетског Савеза потписник је био маршал Георгиј Жуков, а у име западних

савезника британски ваздухопловни генерал Артур Тедер.

Тиме је формално завршен Други светски рат у Европи, али су остаци немачких трупа, и њихових савезника, још неколико дана пружали отпор, између осталих и у Југославији (до 15. маја). У рату који је трајао нешто мање од шест година, учествовала је 61 држава и око 110 милиона војника.



Прецизан број страдалих није никада установљен. Процене говоре о томе да је било између 50 и чак 80 милиона погинулих, од којих је цивила било између 38 и 55 милиона.

Тачни подаци о жртвама ни на подручју некадашње Југославије нису утврђени.

Државна комисија бивше Југославије, наиме, објавила је својевремено податак да је погинуло укупно 1.706.000 особа, међу којима нешто више од 300.000 бораца.

Девети мај прихваћен је и као Дан Европе, јер је баш 9. маја и то 1950. министар спољних послова Роберт Шуман објавио декларацију којом је позвао на успостављање новог поретка којим би се сукобљавање између европских земаља, учинило не само незамисливим, него и немогућим.

Суштина његових идеја огледала се у успостављању заједничких тела, односно релација, у прво време у производњи и дистрибуцији угља и челика као темеља индустријске снаге.



**1502** - Шпански морепловац Кристофер Колумбо (Cristoforo Colombo) испловио је из шпанске луке Кадиз на четврто и последње путовање у Нови свет. Колумбо је умро 1506.

у Шпанији уверен да је на својим путовањима стигао у Азију.

**1788** - Британски парламент је укинуо трговину робљем.

**1800** - Рођен је Џон Браун (John Brown), борац за укидање ропства у САД. Извршио је чувени напад на арсенал у Харперс Ферију 1859, због чега је оптужен за издају и побуну робова и осудјен на смрт вешањем. Његово погубљење 2. децембра 1859. довело је до заоштравања борбе аболициониста и робовласника.

**1805** - Умро је један од највећих немачких и светских песника Фридрих Шилер (Friedrich Schiller). Велику славу стекао је драмама "Разбојници", "Дон Карлос" и "Вилхелм Тел", које су и данас на репертоарима светских позоришта.

**1850** - Умро је француски хемичар Жозеф Гејлисак (Joseph Gay-Lussac), који је утврдио да се притисак гаса повећава у зависности од температуре.

**1860** - Рођен је шкотски писац Џејмс Метју Бери (James Matthew Barrie), аутор књиге о Петру Пану.

**1877** - Румунија је прогласила независност, месец дана након што је склопила савез са Русијом против Отоманског царства.

**1901** - У Мелбурну је отворен први парламент Аустралије.

**1911** - Група официра, учесника у дворском преврату и убиству краља Александра Обреновића 1903, основала је у Београду тајну организацију "Уједињење или смрт" ("Црна рука").

**1926** - Американци Ричард Берд (Richard Byrd) и Флојд Бенет (Floyd Bennett) први су прелетели авионом Северни пол.

**1927** - Канбера је постала главни град Аустралије уместо Мелбурна.

**1931** - Умро је амерички физичар Алберт Мајкелсон (Мицхелсон) који је помоћу ротирајућег огледала одредио тачну брзину светлости. Нобелову награду за физику добио је 1907.

**1936** - Италија је званично окупирала Абисинију (Етиопија) и италијанског краља Виторија Емануела III (Витторио Емануеле) прогласила абисинским царем.

**1946** - Краљ Виторио Емануеле III је абдицирао, а Италија је постала република.

**1948** - Комунистичка партија Југославије одбацила је оптужбе совјетских комуниста против политике југословенског руководства. Уследила је Резолуција Информбироа и вишегодишњи политички и економски притисак тадашњег совјетског блока на Југославију.

**1952** - Широм Југославије одржани су масовни протести због Лондонског споразума којим је Зона "А" Слободне територије Трст припала Италији.

**1960** - САД су постале прва земља у којој су легализоване пилуле за спречавање зачећа.

**1976** - Улрике Мајнхоф (Меинхоф), водја западнонемачке терористичке групе "Бадер-Мајнхоф", обесила се у затворској ћелији.

**1978** - У паркираном аутомобилу у центру Рима пронађено је тело бившег италијанског

премијера Алда Мора, којег су терористи "Црвених бригада" отели 54 дана раније.

**1986** - Умро је непалски планинар Тензинг Норгај (Норгау) који је са Новозеландјанином Едмундом Хиларијем (Хиллару) у мају 1953. први освојио "кров света" Маунт Еверест.

**1993** - Почели су сукоби Хрвата и Муслимана у Мостару који су довели до поделе града на муслимански и хрватски део. Муслимани и Хрвати су до тада били савезници у борбама против Срба у босанском рату (1992-95).

**1995** - На крају тродневне прославе 50-годишњице завршетка Другог светског рата у Европи и Дана победе, светски лидери позвали су на глобално помирење. Централне прославе одржане су у Паризу и Москви.

**1996** - Јовери Мусевени (Јовери) победио је на првим председничким изборима организованим у Уганди после 16 година.

**2001** - Председнику СР Југославије Војиславу Коштуници у Њујорку је уручена награда Института Исток-Запад за светског државника године.

**2001** - У хаосу који је на стадиону у Акри (Гана) настао када је полиција бацила сузавац на разјарене навијаче, 126 људи изгубило је живот.

**2002** - У експлозији нагазне mine током прославе Дана победе, у јужној руској републици Дагестану у граду Каспијск, погинуло је 42, а повредјено је 150 особа.

**2004** - Чеченски председник Ахмад Кадиров и још 24 особе погинули су у експлозији бомбе на стадиону у Грозном, главном граду Чеченије, током прославе Дана победе.

**2010** - Лина Хорн (Лена), цез певачица која је пробила медјурасне баријере и постала једна од првих црнкиња славних у Холивуду и на Бродвеју, умрла је у 93. години.

**2012** - Слика америчког експресионисте Марка Роткоа продата је на Кристијевој (Цхристие'с) аукцији у Њујорку за 86,9 милиона долара и постала најскупље дело савремене уметности продато на аукцијама.

**2015** - Русија је одржала огромну војну параду на Црвеном тргу, у склопу прославе 70. годишњице победе над фашизмом. Прославу је обележило скоро потпуно одсуство европских лидера који су бојкотовали параду у знак протеста због руских акција у Украјини.

**2015** - У обрачуну припадника македонске полиције са наоружаном терористичком групом у Куманову погинуло је осам полицајаца и 14 нападача.

**2016** - Бивши градоначелник града Даваоа, Родриго Дутерте постао је нови председник Филипина.

(Бета)